

Høringsinnspill

Jeg viser til «Plan for framtidig skolestruktur», økonomiplan for Orkland kommune 2025–2028 og Orkland Arbeiderpartis kommunevalgprogram for perioden 2023–2027. På bakgrunn av dette ønsker jeg å gi en samlet uttalelse til forslaget om framtidig skolestruktur, og særlig uttrykke tydelig motstand mot nedleggelse av Årlivoll skole. Etter en helhetlig vurdering fremstår dette ikke som den beste løsningen – verken for elevene, lokalsamfunnet eller kommunen som helhet.

Jeg ønsker med dette å komme med innspill til kommunens vurdering av en eventuell nedleggelse av Årlivoll skole. Mitt innspill retter seg særlig mot konsekvensene dette vil ha for idrettslagene og lokalmiljøet i grenda. Mine barn mister sine fritidstilbud her på Svorkmo, som ski, fotball og barneidrett, dersom skolen legges ned. Årlivoll skole er mer enn et undervisningssted. Den fungerer som et viktig samlingspunkt for barn, foreldre og frivillige, og har stor betydning for aktivitet, tilhørighet og bolyst i lokalsamfunnet. En nedleggelse vil etter min vurdering få flere negative følger.

I Orkland Arbeiderpartis kommunevalgprogram slås det fast at kommunen skal bidra til gode fritidstilbud for innbyggere i alle aldre, i hele den langstrakte kommunen. Videre pekes det på at utkantene strever med å opprettholde bolyst, folketall og tjenestetilbud, og at dette må møtes med offensive politiske tiltak for å styrke attraktiviteten, særlig for barnefamilier. Det understrekes også at de mindre lokalsamfunnenes kvaliteter må synliggjøres for å bremse sentralisering og befolkningsnedgang. I dette perspektivet er det vanskelig å se hvordan en nedleggelse av Årlivoll skole harmonerer med kommunens egne politiske mål.

For idrettslagene i området vil en nedleggelse kunne føre til redusert rekruttering. Skolen er en sentral arena for å skape interesse for idrett og fysisk aktivitet. Når barn får lengre skolevei og hverdagen flyttes ut av grenda, blir det vanskeligere å delta i lokale aktiviteter. Dette kan føre til færre aktive barn og unge, svekkede lagtilbud og i verste fall nedleggelse av idrettslag. Videre brukes skolebygget og uteområdene ofte som trenings- og møteplasser på ettermiddag og kveld. Ved en nedleggelse kan denne tilgangen forsvinne eller bli redusert, noe som ytterligere svekker aktivitetstilbudet i nærmiljøet.

I «Plan for framtidig skolestruktur» vises det til at skolene med flest mangler og størst vedlikeholdsetterslep er Orkangerskolene, Årlivoll og Lysheim. Samtidig brukes vedlikeholdsetterslep som et argument for nedleggelse av Årlivoll skole. Dette er problematisk. Et slikt etterslep er et resultat av manglende prioritering over tid, og ansvaret for dette ligger hos skoleeier. Årlivoll skole har meldt inn avvik og behov gjentatte ganger uten å bli prioritert. Det er derfor urimelig at konsekvensene av manglende vedlikehold nå brukes som begrunnelse for å legge ned en skole som i praksis leverer et godt og forsvarlig skoletilbud.

Når økonomi trekkes fram som et avgjørende hensyn, er det samtidig nødvendig å se på kommunens samlede prioriteringer. I økonomiplanen for 2025–2028 er det satt av betydelige midler til investeringer som ikke er direkte knyttet til oppvekst og utdanning. Det er blant annet avsatt 3 078 000 kroner til arbeidsbiler innen bygg, 5 250 000 kroner til belysning, 4 617 000 kroner til carporter for kommunale biler og 3 750 000 kroner til innkjøp av gravemaskin. I tillegg har kommunen i handlingsplan/økonomiplan 2021–2024 satt av 1 107 000 kroner årlig til drift av Newton-rommet. Dette utgjør betydelige beløp som etter en politisk prioritering kunne vært benyttet til vedlikehold og utvikling av kommunens skoler. Når slike investeringer prioriteres, samtidig som man foreslår å legge ned en velfungerende skole av økonomiske årsaker, fremstår dette som et politisk valg – ikke som en økonomisk nødvendighet.

Når det gjelder elevenes rettigheter og behov for et forsvarlig skoletilbud, må dette veie tyngre enn ønsket om å opprettholde et bestemt lokalsamfunnsbilde. For Årlivoll skole er dette et svakt argument, da både trivselsundersøkelser og lave mobbetall dokumenterer at elevene har et trygt og godt læringsmiljø. Det finnes dermed ingen faglige eller pedagogiske forhold som tilsier at elevenes beste ivaretas bedre gjennom nedleggelse. Samtidig outsourcer kommunen svømmeopplæringen, selv om mange lærere ved de ulike skolene har kompetanse innen kroppsøving og svømmeopplæring. Ved å bruke egne lærere kan kommunen potensielt spare penger, samtidig som elever får mer tid og bedre kvalitet i svømmeopplæringen.

Det er positivt at det i planarbeidet tas hensyn til lokalsamfunnet rundt Lysheim skole. Tilsvarende hensyn må også gjelde for lokalsamfunnet rundt Årlivoll skole. Likebehandling og helhetlige vurderinger er avgjørende for tilliten til prosessen. Jeg vil også påpeke at mange foresatte som etter endrede skolekretsgrenser kan velge Årlivoll skole, ennå ikke har mottatt informasjon om dette. Når denne informasjonen gis, er det sannsynlig at elevtallet ved Årlivoll skole vil øke, noe som vil endre forutsetningene for vurderingen av skolens framtid.

Som pedagog ser jeg også utfordringer ved svært lave elevtall, slik som ved Lysheim skole. En skole med kun 20 elever kan gi trygge og nære relasjoner, men pedagogisk sett kan den være utfordrende. Begrenset fagmiljø, redusert sosialt mangfold, færre muligheter for differensiering og spesialisering, samt sårbarhet ved fravær, kan gå ut over både læring og sosial utvikling. Lærernes faglige samarbeid og muligheten til å tilby et bredt og variert tilbud til elevene blir også begrenset. Dette er viktige aspekter som må veie med i vurderingen av skolens framtid.

For lokalmiljøet vil konsekvensene være betydelige. Skolen er en viktig del av grendas identitet og fellesskap. En nedleggelse kan føre til mindre frivillig engasjement, svekket dugnadsånd og redusert tilhørighet. Over tid kan dette gjøre området mindre attraktivt for barnefamilier, med risiko for fraflytting og stagnasjon. Jeg vil understreke at en

eventuell nedleggelse av Årlivoll skole ikke bare er et spørsmål om effektiv drift av skoletilbudet, men et valg som påvirker hele lokalsamfunnets framtid.

På bakgrunn av dette mener jeg at nedleggelse av Årlivoll skole ikke er den beste løsningen for Orkland kommune. Det finnes reelle handlingsrom både økonomisk og strukturelt til å styrke eksisterende skoler og samtidig ivareta levende lokalsamfunn. Å investere i Årlivoll skole er å investere i barn og unge, i bolyst og i en bærekraftig kommuneutvikling. Jeg ber derfor om at forslaget om nedleggelse revurderes, og at alternative løsninger utredes grundigere før endelig beslutning tas.

Hilsen

Marthe Rønning